

Pilareta

Dolça amiga és l'horta
de la terra casolana,
horta que a mi m'ensorta
com donzella musulmana.

Horta que vares cantar
des del fondo del teu pit,
horta que no pots oblidar
com el fill que s'ha parit.

Horta que nos du cançons
per les places i els carrers,
que cantares a tot cor
portant sempre el teu voler.

Horta sempre exemplar
d'un esperit que s'ufana,
i a l'alba veu despuntar
sentint una valenciana.

Ara esperes tan sols
eixes cançons que cantares,
a l'estil de l'u i el dos
que en la dolçor demostrares
lo que són els fills de l'horta
per l'amor d'una mare.

La teua veu fon clarí
d'alegries i il·lusions,
que al despertar el matí
l'horta omplires d'amor.

Ara tan sols te demane
que escoltes estes cançons,
que hui vénen a ofrenar-te
nostres millors cantadors.

I també per recordar-te
d'una manera molt grata,
lo que foren les cantades
amb els xiquets de Mislata.

Manolo Marzal

ASSOCIACIÓ
D'ESTUDIS
DEL CANT VALENCIÀ

Homenatge a Pilareta Pilar García Comeche

Diumenge 10 de maig de 2015, a les 11 hores

Saló Alfons el Magnànim
MUSEU VALENCIÀ D'ETNOLOGIA
C/Corona 36. 46003 València

Pilar Garcia Comeche Pilareta

Pilareta va nàixer el 23 de setembre de 1930 en la popular barriada de Russafa, de València, i va ser batejada a l'església de Sant Valero. Aprengué a cantar jotes aragoneses de son pare, nascut a l'Aragó i vingut de jove a la ciutat. I durant els anys 1940, de la mà del seu iaio matern, escoltà en la Fira de Juliol grans cantadors d'estil com *la Blanqueta* i *el Torrentí*, heretant així l'afició.

En 1950 es va inscriure en un concurs de jotes al Centre Aragonés de València, guanyant un accésit, i tot seguit estudià allí en l'escola de jota, destacant pel deler en l'aprenentatge i per les facultats vocals. Però ella volia aprendre el cant valencià, i insistint a sa mare i a sa iaia materna perquè li ensenyaren, un nebot de la segona ho féu, i la corregia la iaia si no feia bé algun terç.

En una nit de ronda aragonesa a Rocafort l'any 1952, el mestre Jarque, director de la ronda del Centre Aragonés, animà *Pilareta* a cantar la valenciana que sabia, i *el Torrentí*, a l'escoltar-la, li féu saber que era l'u i dotze, i la portà a cantar a Xirivella i a Xiva, a les que serien les seues dos primeres nits d'albaes. El mateix any, animada per Jarque, es presentà a un concurs de cant valencià de la Peña Che valencianista, guanyà el Primer Premi i entrà com a professional en la companyia Las Tres Regiones dels mestres Montagut i Gadea,

En 1956 assistí a l'escola de cant valencià dels Xiquets de Mislata en Educación y Descanso, compartint la seua afició amb *Marineta*, *el Xiquet del Carme*, *el Xiquet del Puig*, *Pastoret*, *Victorieta*, *Julieta* i altres, i dedicant-se a les *cantaes* fent parella artística amb *el Xiquet del Carme* per espai de més de quinze anys, cantant des de la Plana de Castelló fins a la Marina junt amb grans cantadors com *el Civilet*, *el Xiquet de Benaguasil*, *el Xiquet de Bétera*, *la Blanqueta*, *la Serrana* i altres.

Des de 1974, i durant quaranta anys, ha format parella amb *el Naiet de Bétera*. I l'han acompanyada com a versadors sobretot *el Torrentí*, *el Xiquet de Mislata*, *el Xiquet del Carme* i *el Naiet*. I com a músics, entre altres, la Colla de Vent de Torrent, dirigida per *Calet*, i com a dolçainers Joan Blasco, *Pierres* de Xiva i altres.

Des dels anys 1960, ha dut el cant valencià per Espanya i Europa en grups folklòrics d'Educación y Descanso, desapareguts el 1976, i des d'aleshores en el Grup de Danses La Senyera fundat per ella. En 1983, a la plaça de Sant Pere de Roma, cantà davant del Papa Joan Pau II. I en 1984 guanyaren el Primer Premi Mundial al Festival de Pescara. Ha gravat cant valencià en 10 publicacions sonores amb *el Xiquet del Carme* (1972) i *Pastoret* (1973), amb el propi grup (1981, 1986, 1993), i ha intervingut en l'*Antologia del Cant Valencià d'Estil* (1997), i en diverses gravacions entre les que destaca la realitzada a París *Espagne, Valencia: Cant d'estil, Joutes chantées* (2005).

Pilareta té una veu timbrada, clara i valenta que transmet la intensitat tradicional del cant valencià en tota la seua força, i és per això una de les més celebrades cantadores d'estil actuals, amb trajectòria i dedicació constant al cant valencià durant més de seixanta anys, i als seus 85 anys, degana d'esta tradició des del 13 de març de 2015, al faltar *el Morenet de Benimodo*.

Programa

Obertura i presentació,

per Manuel Marzal Álvaro, president de l'AECV, i benvinguda per Joan Gregori Berenguer, director del Museu Valencià d'Etnologia

Ressenya biogràfica audiovisual de Pilar Garcia Comeche,
per Carles A. Pitarch Alfonso, etnomusicòleg i vicepresident de l'AECV
Lliurament d'un diploma commemoratiu
a Pilar Garcia Comeche Pilareta

Cant d'estil i albaes i balls valencians en homenatge a Pilareta,
per grans cantadors valencians

Final de l'homenatge i comiat

Cantadores i cantadors d'estil

Carme Alagarda Micó *Carme de Pinedo*
Isabel Garcia Garcia *Isabel de Quart*
Dolors Benlloch Simó *la Rogeta de Mislata*
María José Ruiz García *Marisé de Montolivet*
Carme Sales Rubio *Carme de Castellar*
Victòria Sousa Genovés *Victorieta*, de València
Xavier Benedito Casanoves *Xavier de Bétera*
Vicent Izquierdo Fuster *el Naiet*, de Bétera
Emili Luis Porta *Mílio del Puig*
Josep Maria Flores Terol *Flores*, del Puig

Versadors

Salvador López Mafe *Voro de Paterna*
Francesc Nicasio Gil *Paco de Faura*
Vicent Ribelles Salvador *Vicent de Rosa*, del Puig

Ronda de corda

Artur Puchalt Gómez (guitarro)
Juan Miguel Escrich Pinazo (guitarra)
Isabel Cifres Pons (guitarra)
Victoriano Romero Aparisi (guitarra)

Colla de vent del Puig

Rubén Raimundo Hurtado (clarinet)
Albert Raimundo Hurtado (trompeta)
Raül Luis Chillerón (trombó)

Dolçainers i tabal

Marcial Cervera Martí (dolçaina)
Cristian Cervera Ànchel (tabalet)

Balladors:

Associació Cultural Grup de Danses La Senyera de València

Director:

Manuel Mercader